EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 27.7.2021
COM(2021) 426 final

2021/0243 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být jménem Evropské unie zaujat na osmém zasedání smluvních stran Dohody o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků, pokud jde o některé změny přílohy 3 dohody

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být jménem Unie zaujat na osmém zasedání stran Dohody o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků v souvislosti s plánovaným přijetím některých změn přílohy 3 dohody.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Dohoda o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků

Dohoda o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků (dále jen „dohoda AEWA“) se týká ochrany stěhovavých vodních ptáků a jejich stanovišť v Africe, Evropě, na Blízkém východě, ve střední Asii, v Grónsku a na Kanadských arktických ostrovech.

Dohoda AEWA, vypracovaná v rámci Úmluvy o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (CMS) a spravovaná v rámci Programu OSN pro životní prostředí (UNEP), sdružuje země a širší mezinárodní společenství bojující za zachování zdrojů s cílem vytvořit koordinovanou ochranu a řízení stěhovavých vodních ptáků v celém jejich migračním pásmu.

Dohoda vstoupila v platnost dne 1. listopadu 1999. Evropská unie je smluvní stranou dohody od 1. října 2005[1]. V současné době má dohoda 82 smluvních stran, 44 z Eurasie (včetně EU) a 38 z Afriky. Stranami úmluvy je 24 členských států EU[2].

Směrnicí 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků (směrnice o ochraně ptáků)[3] se do práva Unie provádí závazky stanovené v dohodě. Směrnice o ochraně ptáků se týká ochrany všech druhů ptáků přirozeně se vyskytujících ve volné přírodě na evropském území členských států, na něž se vztahuje Smlouva. Zahrnuje ochranu těchto druhů a jejich zachování a stanoví pravidla pro jejich využívání.

2.2. Zasedání smluvních stran

Hlavním rozhodovacím orgánem dohody je zasedání smluvních stran (MOP). Schází se každé tři roky a má pravomoc přezkoumat přílohy dohody. Každá smluvní strana má jeden hlas, avšak organizace regionální hospodářské integrace, jako je Evropská unie, uplatňují své hlasovací právo počtem hlasů, který se rovná počtu jejich členských států, které jsou smluvními stranami dohody. Každá změna přílohy se přijímá dvoutřetinovou většinou smluvních stran přítomných na zasedání.

Osmé zasedání smluvních stran dohody se bude konat ve dnech 5.–8. října 2021 v Maďarsku.

2.3. Zamýšlený akt zasedání smluvních stran

Během osmého zasedání smluvních stran ve dnech 5.–8. října 2021 má být přijato usnesení 8.xx týkající se změn příloh dohody AEWA v souladu s čl. X odst. 5 dohody (dále jen „zamýšlený akt“).

Účelem zamýšleného aktu je změnit přílohu 3 (akční plán) dohody. V příloze 2 jsou uvedeny druhy vodních ptáků, na které se dohoda vztahuje, příloha 3 stanoví opatření, která smluvní

[1] Rozhodnutí Rady 2006/871/ES ze dne 18. července 2005 o uzavření Dohody o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků jménem Evropského společenství (Úř. věst. L 345, 8.12.2006, s. 24).

[2] Stranami úmluvy nejsou tři členské státy EU: Rakousko, Malta a Polsko.

[3] Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7 – https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:020:0007:0025:CS:PDF.

strany přijmou v souvislosti s prioritními druhy. Prioritní druhy jsou uvedeny v tabulce 1 přílohy 3 podle určitých kritérií, která jsou v tabulce stanovena.

Článek II dohody stanoví: *„Strany přijmou koordinovaná opatření k udržení příznivého ochranného statusu stěhovavých druhů vodních ptáků nebo k jejich navrácení do takového statusu. Za tímto účelem uplatní v mezích své vnitrostátní působnosti opatření stanovená v článku III a provedou též konkrétní kroky určené v akčním plánu stanoveném v článku IV této dohody“*.

Zamýšlený akt vstoupí v platnost pro všechny smluvní strany a stane se pro ně závazným nejpozději devadesátým dnem po jeho přijetí na zasedání smluvních stran, s výjimkou smluvních stran, které vznesly výhradu. Během devadesátidenní lhůty může kterákoli strana písemným oznámením depozitáři vznést ke změně přílohy výhradu.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Cílem navrhovaného postoje, který má být zaujat jménem Unie, je na osmém zasedání smluvních stran podpořit přijetí zamýšleného aktu.

Změny tabulky 1 přílohy 3 obsažené v zamýšleném aktu navrhlo Spojené království na základě doporučení technického výboru AEWA a sestávají z:

1) vytvoření a doplnění nové kategorie f) pro populace druhů uvedených v kategorii 3 sloupce A a v kategorii 2 sloupce B tabulky 1 v příloze 3 dohody, pokud o nich nejsou k dispozici dostatečné údaje, například nejsou-li k dispozici žádné informace o vývojovém trendu;

2) kategorizace v tabulce 1 na základě statisticky nejistého trendu a neznámé velikosti populace s označením „()“ a

3) změny kategorií populací na základě důkazů shromážděných pro 8. vydání zprávy AEWA o stavu ochrany.

Navrhované změny uvedené v bodech 1 a 2 výše jsou založeny na zásadě předběžné opatrnosti, protože zajistí, aby byl nedostatek informací o populačním trendu pečlivě zohledněn u výčtů populací, a bude-li to nutné, k dosažení vyššího stupně ochrany. Tyto změny schválí jménem Evropské unie Komise v souladu s čl. 3 odst. 1 a odst. 3 rozhodnutí Rady 2006/871/ES ze dne 18. července 2005 o uzavření Dohody o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků jménem Evropského společenství.

Pokud jde o změny navrhované výše v bodě 3, spočívají ve změnách seznamů u řady druhů a jejich populací. Z těchto navrhovaných změn přílohy 3 dohody není změna v seznamu pěti populací čtyř druhů v souladu s příslušnými právními předpisy EU (směrnice o ochraně ptáků). Tyto změny předpokládají:

– převedení ze sloupce B1 do sloupce A3 tabulky 1:

- dvou populací husy velké (*Anser anser*) (Island / Spojené království / Irsko a Černé moře / Turecko)
- populace zrzohlávky rudozobé (*Netta rufina*) u Černého moře / ve východním Středomoří
- populace kulíka bledého (*Pluvialis squatarola squatarola*) v centrální a východní Sibiři / jihozápadní Asii a ve východní / jižní Africe

– převedení kategorie 4 ve sloupci A do kategorie 3c) ve sloupci A tabulky 1 u populace ústřičníka velkého (*Haematopus ostralegus longipes*) v jihovýchodní Evropě / západní Asii / jihozápadní Asii a severovýchodní Africe.

Tyto předpokládané změny u pěti populací čtyř druhů znamenají, že podle dohody nebude povolen žádný další lov, ačkoli se jedná o lovitelné druhy podle směrnice o ochraně ptáků, protože jsou uvedeny v příloze II části B směrnice o ochraně ptáků. Tyto změny tedy budou vyžadovat přísnější právní ochranu, než jakou vyžadují právní předpisy EU.

Pokud by navrhované změny byly označeny hvězdičkou „*“, znamenalo by to, že lov těchto druhů by mohl pokračovat na trvale udržitelném základě v rámci mezinárodního akčního plánu, kterým se provádějí zásady adaptivního řízení lovu. Z tohoto důvodu by mohla být výhrada Evropské unie k takové populaci zrušena, jakmile bude v rámci mezinárodního subjektu zaveden mechanismus adaptivního řízení lovu, který je v souladu s požadavky článku 7 směrnice o ochraně ptáků. Žádná z navrhovaných změn však hvězdičkou „*“ označena není.

Všechny navrhované změny se schvalují jménem Evropské unie podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU. Komise v souladu s čl. 3 odst. 4 rozhodnutí Rady 2006/871/ES ze dne 18. července 2005 vznese výhradu k navrhovaným změnám týkajícím se výše uvedených pěti populací čtyř druhů, jak učinila v případě změn s podobnými účinky na předchozích zasedáních smluvních stran, jelikož by vyžadovaly změnu směrnice o ochraně ptáků, což není možné provést do devadesáti dnů ode dne jejich přijetí na zasedání smluvních stran.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (Smlouvy o fungování EU) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „postoje, které *má jménem Unie zaujmout orgán zřízený dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody“*.

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterým se řídí dotyčný orgán. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie“*[4].

4.1.2. Uplatňování v tomto konkrétním případě

Zasedání smluvních stran je orgán zřízený dohodou, konkrétně dohodou o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků.

Akt, který se má na zasedání smluvních stran přijmout, představuje akt s právními účinky. Zamýšlený akt bude závazný podle mezinárodního práva a může rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právních předpisů Evropské unie, konkrétně směrnice o ochraně ptáků. Je tomu tak proto, že některá opatření, zejména pokud jde o lov, která smluvní strany přijímají ve vztahu k prioritním druhům uvedeným v tabulce 1 přílohy 3 dohody, nejsou vždy slučitelná s opatřeními, jež směrnice o ochraně ptáků pro tytéž druhy stanoví. Pokud by konkrétně druhy uvedené v příloze II směrnice o ochraně ptáků již nebylo možné v rámci dohody AEWA lovit, bylo by třeba směrnici o ochraně ptáků změnit.Podle článku 3

[4] Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

rozhodnutí Rady 2006/871/ES ze dne 18. července 2005 o uzavření Dohody o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků, pokud jde o záležitosti spadající do pravomoci Společenství, je Komise oprávněna jménem Společenství schválit změny příloh dohody přijaté v souladu s čl. X odst. 5 dohody. Toto oprávnění je však omezeno na změny, které jsou slučitelné s právními předpisy Společenství o ochraně volně žijících ptáků a jejich přírodních stanovišť a neznamenají změnu těchto předpisů.

Jelikož navrhované změny tabulky 1 přílohy 3 dohody týkající se těchto čtyř druhů: husy velké (*Anser anser*), zrzohlávky rudozobé (*Netta rufina*), kulíka bledého (*Pluvialis squatarola squatarola*) a ústřičníka velkého(*Haematopus ostralegus longipes*) by vyžadovaly změnu směrnice o ochraně ptáků, je nezbytné rozhodnutím Rady stanovit postoj, který má být v tomto ohledu jménem Evropské unie zaujat na osmém zasedání smluvních stran dohody[5].

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec dohody.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v jehož souvislosti je postoj jménem Unie zaujat. Má- li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek označit jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté na základě čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno na jediném hmotněprávním základě, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2. Uplatňování v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týká životního prostředí.

Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 192 odst. 1 Smlouvy o fungování EU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 192 odst. 1 Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

5. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Vzhledem k tomu, že zamýšlený akt Dohody o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků změní její přílohu 3, je vhodné jej po přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

[5] Změny, které by nevyžadovaly změnu směrnice o ochraně ptáků, může Komise schválit v souladu s rozhodnutím Rady 2006/871/ES ze dne 18. července 2005.

2021/0243 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být jménem Evropské unie zaujat na osmém zasedání smluvních stran Dohody o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků, pokud jde o některé změny přílohy 3 dohody

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dohoda o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků (dále jen „dohoda“) vstoupila v platnost dne 1. listopadu 1999 a byla schválena jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady 2006/871/ES[6].

(2) Podle čl. X odst. 5 dohody se na zasedání smluvních stran mohou přijmout změny příloh dohody.

(3) Očekává se, že se na osmém zasedání smluvních stran dohody ve dnech 5.–8. října 2021 přijme usnesení o přijetí změn přílohy 3 dohody.

(4) Je vhodné stanovit postoj, který má být jménem Unie zaujat na zasedání smluvních stran, neboť usnesení bude pro Unii závazné a může rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právních předpisů Unie, konkrétně směrnice o ochraně ptáků.

(5) Navrhované změny přílohy 3 dohody předložené Spojeným královstvím a uvedené v návrhu usnesení 8.xx týkající se těchto čtyř druhů: husy velké (*Anser anser*), zrzohlávky rudozobé (*Netta rufina*), kulíka bledého (*Pluvialis squatarola squatarola*) a ústřičníka velkého (*Haematopus ostralegus longipes*), které nejsou v souladu s příslušnými právními předpisy EU (směrnice o ochraně ptáků), by se měly jménem Evropské unie schválit, neboť přispějí k vyššímu stupni ochrany těchto populací druhů, jejichž počet klesá. Komise by však v souladu s čl. 3 odst. 4 rozhodnutí Rady 2006/871/ES ze dne 18. července 2005 měla vznést výhradu k navrhovaným změnám týkajícím se výše uvedených čtyř druhů, jelikož by vyžadovaly změnu směrnice o ochraně ptáků, kterou nelze provést do devadesáti dnů ode dne jejich přijetí na zasedání smluvních stran.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat na osmém zasedání smluvních stran dohody, je tento:

[6] Úř. věst. L 345, 8.12.2006, s. 24.

Změny přílohy 3 dohody předložené Spojeným královstvím a uvedené v návrhu usnesení 8.xx osmého zasedání smluvních stran dohody týkající se těchto čtyř druhů: husy velké (*Anser anser*), zrzohlávky rudozobé (*Netta rufina*), kulíka bledého (*Pluvialis squatarola squatarola*) a ústřičníka velkého (*Haematopus ostralegus longipes*) budou na osmém zasedání smluvních stran jménem Evropské unie schváleny.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně